

شورای سیاستگذاری حوزه‌های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران

معاونت پژوهش

پایان نامه سطح سه

موضوع:

**بررسی تطبیقی نقش بیماری‌های اپیدمی نظیر
کرونا در ابتلا به اضطراب و افسردگی و راه‌های
پیشگیری از آن از منظر قرآن و روان شناسی**

استاد راهنما:

دکتر محمد امینی تهرانی

نگارنده:

رودابه مدھنی

سال تدوین: ۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تصویر صورتجلسه دفاع

تحمیدیه

سپاس خدائی را سزا است که از نشانه‌های سلطنت و بزرگی بزرگواری خود شگفتی‌های قدرت و توانائیش را آشکار ساخت و کاسه چشمها را حیران و مبهوت نمود و اندیشه‌هایی که در مردم خطور می‌نماید از شناختن حقیقت صفت خویش باز داشت.

سپاس خدای را بر آنچه از وجود مبارکش به ما شناسانده و بر آنچه از شکرش به ما الهام فرموده و بر آن درهای دانش که به پروردگارش بر ما گشوده و بر اخلاص‌ورزی در که با آن در حلقه سپاسگزاران از بندگانش زندگی بگذرانیم و با آن بر هر که به خشنودی و بخشایش او پیشی جسته سبقت گیریم.

خدایا! امید به تو بستم تا راهنما باشی به اندوخته‌های آمرزش و گنجینه‌های بخشایش! خدایا! این بنده توست که در پیشگاهت برپاست، یگانه‌ات می‌خواند و یگانگی خاص تو راست. جز تو کسی را نمی‌بیند که سزای این ستایش هاست. مرا به درگاه تو نیازی است که آن نیاز را جز فضل تو به بی‌نیازی نرساند و آن درویشی را جز عطا و بخشش تو به توانگری مبدل نگرداند انسان، نیازمند نیایش است تا خدای خود را بیابد که در این صورت خود را می‌یابد و زمینه شکوفایی استعدادهایش فراهم می‌گردد.

۱۹- دهخدا، علی اکبر، لغت نامه دهخدا، جلد دوم، چاپ دوم، تهران، ناشرمؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران، ۱۳۷۷

۲۰- دیویسون، جرالده. سی و دیگران، آسیب شناسی روانی، مهدی دهستانی، ج ۱، چاپ ۱۲، تهران، ۱۳۸۹.

۲۱- دیوید، روزننهان، آسیب شناسی روانی، یحیی سیدمحمدی، ج ۲، تهران، ارسباران، ۱۳۷۹.

۲۲- راغب اصفهانی، حسین بن محمد، مفردات الفاظ قرآن کریم، حسین خدا پرست، ج ۱، چ ۷، قم، نوید اسلام، ۱۳۹۲.

۲۳- راشدی، حسن، نماز شناسی، ج ۲، ستاد اقامه نماز، تهران، ۱۳۷۷.

۲۴- رضایی، محمدعلی، تفسیر قرآن، ج ۱۳، چاپ اول، قم، ناشر: انتشارات پژوهش های تفسیر و علوم قرآنی، ۱۳۸۷

۲۵- روز ننهان، دیوید، آسیب شناسی روانی، یحیی سیدمحمدی، ج ۲، تهران، ارسباران، ۱۳۷۹.

۲۶- رهنمایی، احمد، مجله معرفت، ناشر مؤسسه آموزشی و پژوهشی، امام خمینی، ۱۳۰، شماره ۴۶.

۲۷- ری شهری، محمد، میزان الحکمه، ترجمه حمیدرضا شیخی، ج ۳، چاپ هفتم، قم، موسسه علمی فرهنگی دارالحديث، ۱۳۸۶.

۲۸- ساراسون، ایرون جی، وبارباراآر، ساراسون، روان شناسی مرضی، نجاریان و همکاران، چاپ سوم، تهران، انتشارات رشد، ۱۳۸۳.

۲۹- سجستانی، حافظ ابوداود سلیمان بن اشعث، سنن ابی داود، سید محمد، سید، ج ۱، چ ۱، قاهره مصر، انتشارات دارالحديث، ۱۴۲۰.

۳۰- سید رضی، نهج البلاغه، دشتی محمد، ج ۱، چ ۱، قم، انتشارات شریعت، ۱۳۹۵

۳۱- صدوق، محمد بن علی، آمالی، چاپ اول، قم، مؤسسه البعثه، ۱۴۱۷

۳۲- -----، الخصال، کمره ای، محمدباقر، ج ۲، چ ۸، تهران، کتابچی، ۱۳۷۷

۳۳- -----، من لا یحضره الفقیه، ج ۳، چاپ دوم، قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۴۱۳ق.

- ۳۴- ----- ، من لا يحضره الفقيه، ج ۴، چاپ نجم، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۹۰ق.
- ۳۵- ----- ، الخصال ، محمدباقر کمره‌ای، ج ۲، چ ۸، تهران، کتابچی، ۱۳۷۷.
- ۳۶- طبرسی، فضل بن حسن، مجمع البیان، ترجمه بهشتی، احمد، تهران، فراهانی، ج ۱، چ ۱، ۱۳۵۹
- ۳۷- - طریحی، فخرالدین؛ مجمع البحرین، تهران، مرتضوی، ۱۳۷۵ ش، چاپ سوم، ج ۲، ص ۱۰۷.
- ۳۸- طوسی، محمدبن حسن، امالی، ج ۱، چ اول، قم، دارالثقافه، ۱۴۱۴، ص ۵۵
- ۳۹- ----- ، المیزان، ترجمه محمدجواد حجتی کرمانی، ج ۱۰، چ ۷، تهران، مرکز نشر فرهنگی رجا، ۱۳۷۸.
- ۴۰- عاملی، ابراهیم، تفسیر عاملی، ج ۷، چاپ ۱، تهران، ناشر: کتاب فروشی صدوق، ۱۳۶۰ ه.ش.
- ۴۱- عبدالله، احمد بن حنبل، مسند الإمام احمد، ناشر: الرساله، بیروت- لبنان، ۱۴۱۶.
- ۴۲- علی بن الحسین، زین العابدین، صحیفه سجادیه، الهی قمشه ای، قم، چ اول، ۱۳۸۹
- ۴۳- فراهانی، محمدتقی، رضا کرمی نوری، روانشناسی، چاپ هفتم، تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران، ۱۳۹۳.
- ۴۴- فاتحی نژاد، عنایت‌الله، فرهنگ معاصر فارسی-عربی، ج ۱، چ ۵، تهران، ناشر فرهنگ معاصر، ۱۳۹۹
- ۴۵- فراهیدی، خلیل؛ کتاب العین، ج ۷، چ دوم، قم، انتشارات هجرت، ۱۴۱۰ ق.
- ۴۶- قمی، عباس، سفینه البحار، ج ۱، چ ۱، قم، اسوه، ۱۴۱۴ق
- ۴۷- گنجی، حمزه، بهداشت روانی، چاپ ۱۵، تهران، ارسباران، ۱۳۹۳.
- ۴۸- کاپلان، هارولد، بنیامین سادوک، چکیده روانپزشکی بالینی، ترجمه نصرت‌الله پورافکاری، تهران: آزاده: شهرآب، ۱۳۷۵۶
- ۴۹- کارل، الکسیس، نیایش، ناصر مکارم شیرازی، ج ۱، چ اول تهران، تفسیر نمونه، ناشر دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۴.
- ۵۰- کرک، هاوتون، سالکوسکس و کلارک، راهنمای کاربردی در درمان اختلال‌های روانی، حبیب‌الله قاسم زاده، انتشارات ارجمند، ۱۳۷۶.
- ۵۱- کلینی، محمد بن یعقوب، الاصول من الکافی، ج ۲، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۵.
- ۵۲- گروه تخصصی تفسیر قرآن، تفسیر همراه با تلاوت نور، ج اول، چ اول، تهران، انتشارات ستاد عالی کانون- های فرهنگی و هنری مساجد، ۱۳۸۸.

- ۵۳- مالک بن انس، الموطا، حسین رستمی، ج اول، ارومیه، مؤسسه انتشارات حسینی اصل، ۱۳۹۳.
- ۵۴- مجلسی، محمد تقی، بحار الانوار، ج ۷۰، چ چهارم، بیروت، کتاب فروشی الاسلامیه، ۱۴۰۴ ق.
- ۵۵- -----، بحار الانوار، ج ۷۳، انتشارات الاحیاء التراث العربی، بیروت، ۱۳۶۸ ش.
- ۵۶- -----تفسیر المیزان، ج ۷۴، قم، انتشارات اسلامی،
- ۵۷- محمدی ری شهری، محمد، میزان الحکمه، حمیدرضا شیخی، ج ۳، چاپ اول، قم، دارالحديث، ۱۳۷۷-۱۳۷۸.
- ۵۸- مطهری، مرتضی، مجموعه آثار، ج ۴، چ ۷، تهران، انتشارات صدرا، ۱۳۷۶
- ۵۹- معین، محمد، فرهنگ معین، جلد ۱، چاپ دوم، تهران، نشر نهال نویدان، ۱۳۶۸.
- ۶۰- مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، ج ۲، چ ۱۰، تهران، دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۷۱ ه.ش
- ۶۱- مکنزی، کوام و تونی اسمیت، افسردگی، مترجم: منیر سنگلجی، چ سوم، تهران، پیدایش، ۱۳۸۶.
- ۶۲- موسوی همدانی، سید محمدباقر، ج ۲، چاپ پنجم، قم، دفتر انتشارات اسلامی جامعه ی مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۳۷۴.
- ۶۳- مهریار، امیر هوشنگ، برداشت ها و درمان شناختی افسردگی. چاپ سوم، تهران، انتشارات رشد، ۱۳۸۶.
- ۶۴- نراقی، ملا احمد، معراج السعاده، ج ۱، چ ۶، قم، هجرت، ۱۳۷۸.
- ۶۵- نوری، میرزا حسین، مستدرک الوسائل، ج ۱۶، چ دوم، بیروت، نشر مؤسسه آل البيت، ۱۴۰۸ ق.
- ۶۶- -----، -----، ج ۱۲، چ ۲، قم، مؤسسه آل البيت، ۱۳۶۸
- ۶۷- وزارت اوقاف کویت، الموسوعة الفقهية الكويتية، محمد حسین طباطبائی، ج ۲۶، کویت، وزارة الأوقاف و الشؤون الاسلامیة - کویت، ۱۴۱۴.
- ۶۸- هندی، متقی، کنز العمال، ج ۱۰، چاپ اول، لبنان، بیروت، انتشارات مؤسسه الرساله، ۱۳۷۲ ش.
- ۶۹- هاوتون، کرک، سالکوس کس، کلارک، راهنمای کاربردی در درمان اختلال های روانی، مترجم: دکتر حبیب الله قاسم زاده، تهران، انتشارات ارجمند، ۱۳۷۶.
- ۷۰- یزدی نژاد، علی و سید رمضان محسن پور، بیماری ناشی از کرونا ویروس جدید (کوید ۱۹)، ج ۱، چاپ اول، تهران، انتشارات میر ماه، ۱۳۹۹.
- ۷۱- /حدی، حسن و دیگران، «مقایسه ی اثربخشی چهار روش رفتاری - درمانی، تلفیقی و دارونما در درمان اختلال اضطراب تعمیم یافته»، مجله دانش و پژوهش در روان شناسی، شماره ی ۲۰ و ۱۹، ۱۳۸۳

- ۷۲- اکبری، ابوالقاسم، مشکلات نوجوانی و جوانی، تهران، نشر رشد و توسعه، ۱۳۸۷.
- ۷۳- خیر، محمد، صغری استوار، «ارتباط میان اضطراب اجتماعی و سوگیری‌های شناختی در نوجوانان»، **مجله مشاور مدرسه**، دوره‌ی چهارم، شماره‌ی اول، ۱۳۸۷.
- ۷۴- سلطانی رنانی، مهدی، راههای مبارزه با فشارهای روانی از منظر قرآن، **مجله مشکاة**، ۱۳۸۳، ش ۸۳.
- ۷۵- سودی، محمد، «اضطراب»، **دانشنامه پژوه**، تاریخ بازیابی: ۲۷ آبان ۱۳۹۱.
- ۷۶- میرشکاری، جواد، «همه‌گیری»، گروه واژه‌گزینی، تهران، انتشارات فرهنگستان زبان و ادب فارسی، ۱۳۸۰.
- ۷۷- فریدونی، شاپور و همکاران، تأثیر گروه درمانی به شیوه شناختی بر میزان افسردگی و عملکرد تحصیلی دانشجویان شاهد و ایثارگر. **مجله پژوهش‌های علوم شناختی و رفتاری**، سال دوم، شماره دوم، ۱۳۹۱.
- ۷۸- آزاده فر، علی، بررسی اثر تمرینات هوازی بر کاهش افسردگی در دانش‌آموزان ۱۶ ساله پسر شهر برازجان. **پایان‌نامه کارشناسی ارشد**. دانشگاه آزاد اسلامی، ۱۳۷۶.
- ۷۹- راشد، حسین، تحلیلی بر رفتار و عملکرد مدیران مدارس ابتدایی کشور در اجرای طرح‌های منجر به گسترش شغلی، **پایان‌نامه کارشناسی ارشد**. دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۷۰.
- ۸۰- غروی‌ان، محسن. **مجله معرفت**، ش ۴۶، ۱۳۸۰.
- ۸۱- نهاد نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه، اسلام و بهداشت روان، ج ۲، ج ۳، قم، دفتر نشر، ۱۳۹۲.

Principles of Epidemiology, Third Edition (PDF). Atlanta, Georgia: Centers for Disease Control and Prevention. 201 <https://vista.ir/m/c/v2wbv>

1- <http://jafarhashemlou.blogfa.com>

<https://www.simplypsychology.org/depression.html>

- تقی پور و دیگران، **مجله تربیت**، سال چهارم، شماره چهارم، دی ماه ۱۳۷۷،
file:///C:/Users/7/Downloads/3961395h03317-3

https://behvarz.mums.ac.ir/article_14457_c277bd42ad91aca3646d1274f02899b0

مجله بهروز، بهار ۱۳۹۸، ص ۳۰

https://behvarz.mums.ac.ir/article_14457_c277bd42ad91aca3646d1274f02899b0

<http://ejostar.maalem.ir> سلمان مودتی، مفهوم شناسی اضطراب از دیدگاه اسلام و روان شناسی

<https://namnak.com>

<https://www.pasokh.org/fa/Book/View>

<https://www.pasokh.org/fa/Book>

Walter Mischel 60-

مارس ۱۹۲۰، «psychology». *Encyclopædia Britannica*

-..Lee SA. Coronavirus Anxiety Scale: A brief mental health screener for COVID-19 related anxiety. *Death Studies*. 2020; 44(7):393-401. [PMID]

-.Girdhar R, Srivastava V, Sethi S. Managing mental health issues among elderly during COVID-19 pandemic. *Journal of Geriatric Care and Research*. 2020; 7(1):32-5. [Link]

-.Huang Y, Zhao N. Generalized anxiety disorder, depressive symptoms and sleep quality during COVID-19 outbreak in China: A web-based cross-sectional survey. *Psychiatry Research*. 2020; 288:112954. [DOI:10.1016/j.psychres.2020.112954] [PMID] [PMCID]

ˆCao W, Fang Z, Hou G, Han M, Xu X, Dong J, et al. The psychological impact of the COVID-19 epidemic on college students in China. *Psychiatry Research*. 2020; 287:112934. [PMID] [PMCID]

-. Zandifar A, Badrfam R. Iranian mental health during the COVID-19 epidemic. *Asian Journal of Psychiatry*. 2020; 51:101990. [DOI:10.1016/j.ajp.2020.101990] [PMID] [PMCID]

.Cascella M, Rajnik M, Aleem A, Dulebohn SC, Di Napoli R. Features, evaluation and treatment coronavirus (COVID-19). *Statpearls* [internet] StatPearls Publishing; 2

Principles of Epidemiology, Third Edition (PDF). Atlanta, Georgia: **Centers for Disease Control and Prevention**. 201

-Green MS; Swartz T; Mayshar E; Lev B; Leventhal A; Slater PE; Shemer Js (January 2002). "When is an epidemic an epidemic?". *Isr. Med. Assoc. J*. 4 (1): 3–6.

PMID 11802306

epidemic". *The Encyclopedia of Ecology and Environmental Management*, Blackwell Science. Oxford: Blackwell Publishers, 1998. Credo Reference. Web. 17 September 2012.